

Ekonomistyrning inom gymnasieskolan

Kalix kommun

September 2020

Michaela Nyman, revisionskonsult

Sara Sommarin, revisionskonsult

Marie Lindblad, certifierad kommunal revisor

Innehållsförteckning

1.	Inledning	4
1.1.	Bakgrund	4
1.2.	Syfte och revisionsfrågor	4
1.3.	Revisionskriterier	4
1.4.	Avgränsning	4
1.5.	Metod	5
2.	Gymnasieskolan i Kalix	6
2.1.	Organisationen	6
2.2.	Statistiska underlag	7
2.2.1.	Elevtrender	7
2.2.2.	Kostnadsutveckling	8
3.	Granskningsresultat	9
3.1.	Roller och ansvar	9
3.2.	Beredskap inom gymnasieorganisationen	11
3.3.	Beslut rörande gymnasieskolan	12
3.4.	Ekonomisk uppföljning och återrapportering	13
3.5.	Vidtagna åtgärder och koppling mellan resultat	16
4.	Revisionell bedömning	18
4.1.	Rekommendationer	18
5.	Bedömningar utifrån revisionsfråga	19
5.1.	Bedömningar mot revisionsfråga	19
6.	Bilagor	22

Sammanfattning

På uppdrag av Kalix kommuns förtroendevalda revisorer har PwC genomfört en granskning av ekonomistyrning inom gymnasieskolan. Granskningen tar utgångspunkt från Kommunallagen (2017:725) samt Skollagen (2010:800). Granskningen har syftat till att bedöma om utbildningsnämnden säkerställt att gymnasieverksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning görs den samlade revisionella bedömningen att:

- utbildningsnämnden inte helt bedriver gymnasieverksamheten på ett ändamålsenligt sätt,
- att gymnasieverksamheten bedrivs på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt
- att den interna kontrollen inom området inte är helt tillräcklig.

Den sammanfattande bedömningen utgår från nedanstående revisionsfrågor:

Finns tydliga roller och ansvar mellan nämnd, skolchef och rektorer avseende ekonomistyrningen?

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfylld.

Finns en god beredskap i den kommunala gymnasieorganisationen för att möta förändringar i elevantal och elevers valmönster?

Revisionsfrågan bedöms som uppfylld.

Finns fullgoda beslutsunderlag med ekonomiska konsekvenser inför nämndens beslutsfattande som rör gymnasieskolan? (exempelvis rörande programutbud)

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfylld.

Sker en löpande uppföljning av det ekonomiska resultatet för både Furuheadsskolan samt interkommunala kostnader och bidrag till fristående gymnasieskolor?

Revisionsfrågan bedöms som uppfylld.

Får utbildningsnämnden en tillräcklig återrapportering av gymnasieskolans ekonomi?

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfylld.

Kopplas den ekonomiska uppföljningen och de åtgärder som vidtas till elevernas kunskapsresultat?

Revisionsfrågan bedöms som ej uppfylld.

Vidtas åtgärder när uppföljningar och analyser visar på behov av detta?

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfylld.

Rekommendationer

Utifrån granskningens iakttagelser lämnas följande rekommendationer till utbildningsnämnden, att:

- Säkerställa att fastställd roll- och ansvarsfördelning är uppdaterad, tillämpas och är känd inom verksamheten. Vidare bör skolchefens och förvaltningsekonomens roll avseende ekonomistyrningen tydliggöras.

- Följa upp ekonomi och elevernas kunskapsresultat i ett sammanhang, för att vid fördelning av budget ta hänsyn tas till eventuella särskilda behov eller åtgärder vid bristande kunskapsresultat.
- Utveckla den ekonomiska uppföljningen till att omfatta analys av det ekonomiska resultatet för gymnasieskolan, samt uppföljning av interkommunala ersättningar och bidrag till fristående gymnasieskolor.
- Årligen, i samband med ekonomiska konsekvensanalyser eller utredningar rörande gymnasieskolan, beakta kostnader per program samt upprätta analys för om ett program är ekonomiskt hållbart att fortsatt bedrivs.
- Nämnden bör årligen säkerställa att beslut fattas kring debitering av interkommunala elever, samt överväga om beslutet att interkommunala elever ska debiteras enligt riksprislistan ska ändras med anledning av att det inte följer skollagens intentioner och huvudprincip.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

I Kalix kommun finns en gymnasieskola, Furuhedsskolan, som erbjuder 12 nationella program, varav sju är yrkesprogram och fem är högskoleförberedande program. Därutöver finns även introduktionsprogram samt gymnasiesärskola.

Sett till antalet gymnasieelever i kommunen har gymnasieskolan ett stort utbud av gymnasieprogram. Statistiken visar att nettokostnaden för gymnasieskolan har ökat de senaste åren samtidigt som elevantalet, och invånare mellan 16 - 19 år har minskat. Elevantalet läsåret 2019 - 2020 uppgår totalt för el- och energiprogrammet, fordons- och transportprogrammet samt teknikprogrammet år 1 - 3 till ca 20 elever/program totalt. Barn- och fritidsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet samt naturvetenskapsprogrammet har totalt ca 45 elever/program i årskurs 1 - 4.

Revisorerna genomförde under 2019 en granskning avseende *Likvärdig skola inom gymnasieverksamheten* och har i sin bedömning av risk och väsentlighet gjort bedömningen att det finns ett behov av att granska styrning och utveckling av gymnasieverksamheten, med fokus på ekonomistyrning och kostnadsutveckling kopplat till elevernas kunskapsresultat.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen har syftat till att bedöma om utbildningsnämnden säkerställt att gymnasieverksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt, samt med tillräcklig intern kontroll.

Följande revisionsfrågor har varit styrande för granskningen:

- Finns tydliga roller och ansvar mellan nämnd, skolchef och rektorer avseende ekonomistyrningen?
- Finns en god beredskap i den kommunala gymnasieorganisationen för att möta förändringar i elevantal och elevers valmönster?
- Finns fullgoda beslutsunderlag med ekonomiska konsekvenser inför nämndens beslutsfattande som rör gymnasieskolan? (exempelvis rörande programutbud)
- Sker en löpande uppföljning av det ekonomiska resultatet för både Furuhedsskolan samt interkommunala kostnader och bidrag till fristående gymnasieskolor?
- Får utbildningsnämnden en tillräcklig återrapportering av gymnasieskolans ekonomi?
- Kopplas den ekonomiska uppföljningen och de åtgärder som vidtas till elevernas kunskapsresultat?
- Vidtas åtgärder när uppföljningar och analyser visar på behov av detta?

1.3. Revisionskriterier

Granskningen har utgått ifrån nedanstående kriterier:

- Kommunallagen 6:3, 6:6
- Utbildningsnämndens reglemente
- Skollag 15:30 (kommunens ansvar att erbjuda gymnasieutbildning)
- Skollag kap 4: 3 - 7 (systematiskt kvalitetsarbete)
- Kommunala styrdokument rörande ekonomistyrning m.m.

1.4. Avgränsning

Granskningen har avgränsats till gymnasieskolan och omfattar inte gymnasiesärskolan. Granskningen har i första hand avsett år 2020. Revisionsobjekt har varit utbildningsnämnden.

1.5. Metod

Granskning av eventuella befattningsbeskrivningar, ekonomistyrningsregler, ev. utredningar kring programutbud, ekonomiska uppföljningar och beslut med anledning av dessa, nämndens protokoll rörande gymnasieskolans ekonomi och utveckling, elevernas kunskapsresultat, befolkningsprognoser, planeringsunderlag med mera.

Intervjuer har genomförts med nämndens ordförande, skolchef, gymnasiets rektorer, nämndsekreterare och förvaltningens ekonom.

Totalt har sju personer intervjuats. Revisionsrapporten har sakgranskats av de intervjuade.

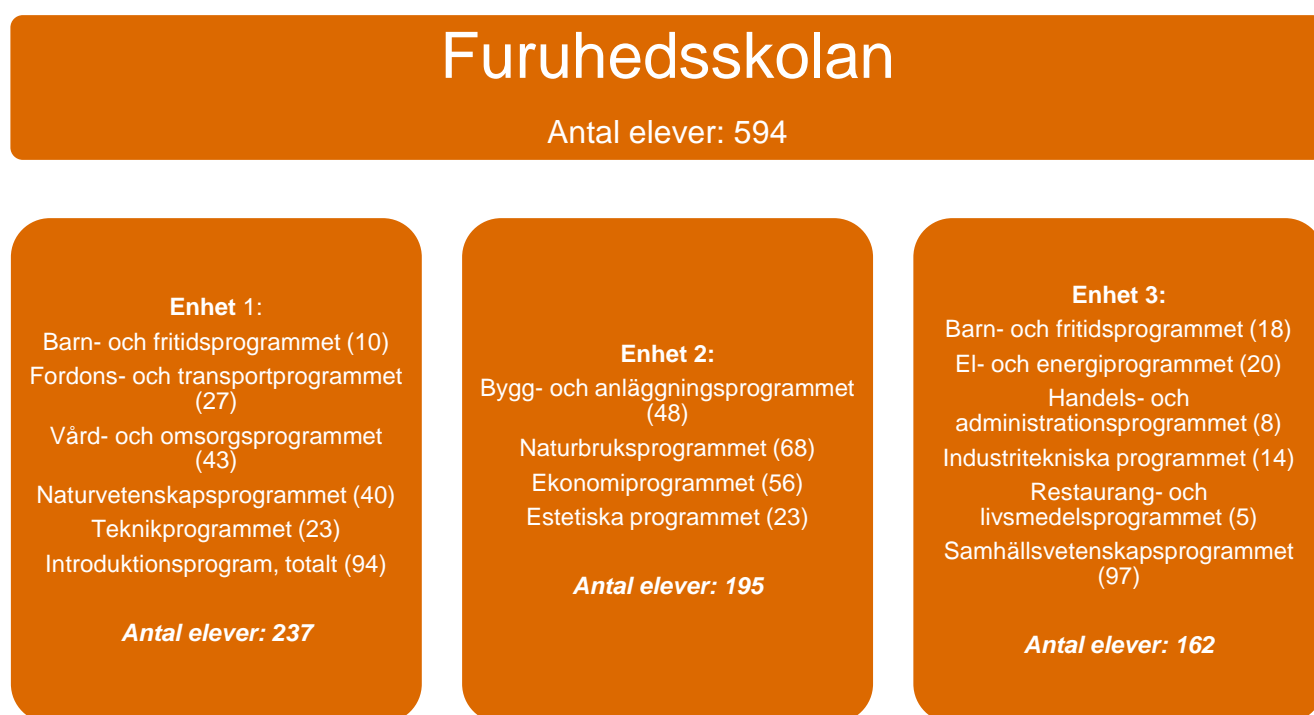
2. Gymnasieskolan i Kalix

2.1. Organisationen

Utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna skolbarnomsorg, förskola, grundskola, gymnasium samt vuxenutbildning i kommunen. Nämndens ansvarsområden omfattar även elevvård/elevhälsa, grund- och gymnasiesärskola, skolmåltider och skolskjutsar.

Furuhedsskolan erbjuder tolv nationella gymnasieprogram fördelade på sju yrkesprogram och fem högskoleförberedande program, introduktionsprogrammet med fem olika spår, gymnasiesärskola samt lärlingsutbildning. Furuhedsskolan består av tre separata skolenheter och varje enhet leds av en rektor. Totalt finns 594 elever fördelade på de tre enheterna 1, 2 och 3.

Diagram 1: Gymnasieskolans organisationsschema.

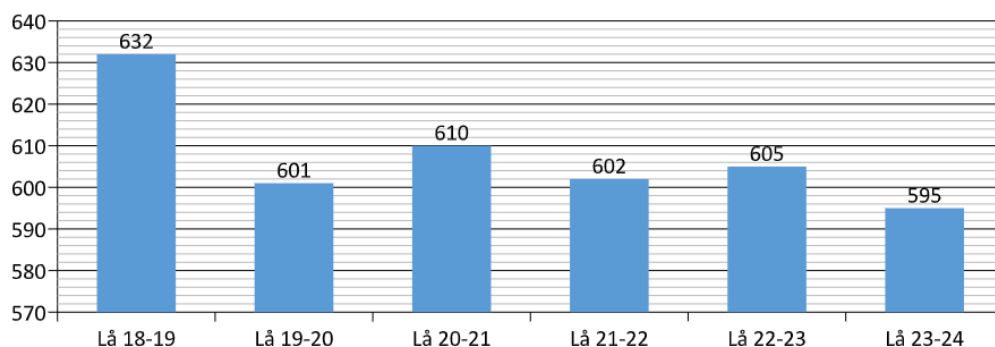

(Källa: Kommunen).

Antalet elever per program visas i "(..)" i ovanstående organisationsschema och omfattar det totala elevantalet per enhet för läsåret 2019/2020, siffrorna tar därmed inte hänsyn till vilken årskurs eleven tillhör på respektive enhet. Diagrammet omfattar inte gymnasiesärskolan.

Diagram 1: Prognos elevantal i gymnasieskolan, Kalix kommun.

Prognos antal elever i gymnasieskolan 2018 - 2024

(Källa: Kalix kommun).

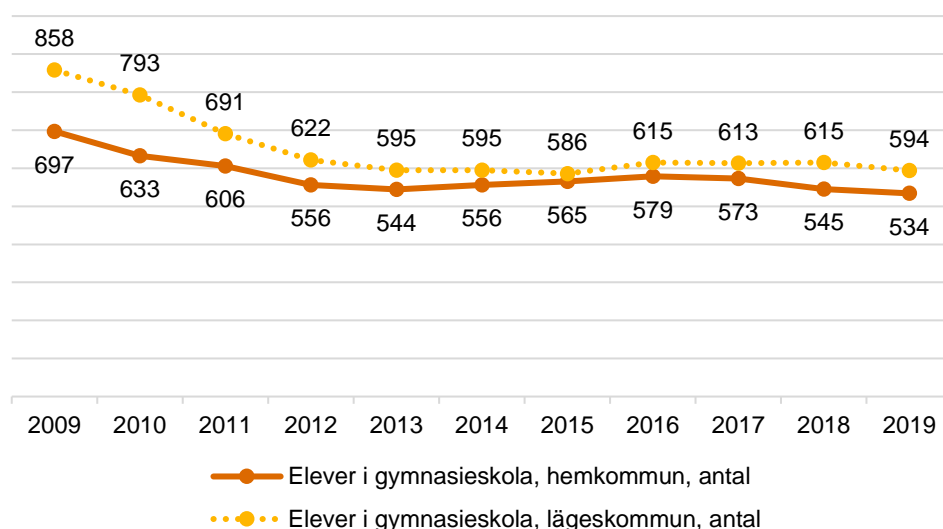
Elevantalet i Kalix kommun visar på en minskade trend.

2.2. Statistiska underlag

2.2.1. Elevtrender

I nedanstående tabell visas hur utvecklingen av antalet elever i gymnasieskolan under åren 2009 – 2019 har sett ut. Den röda (helstreckade) linjen visar antal elever som går i gymnasieskolan samt är folkbokförda i Kalix kommun, medan den gula (delvis streckade) linjen visar antalet elever i gymnasieskolan i Kalix oavsett i vilken kommun de är folkbokförda. Därmed omfattar den gula linjen även de elever som är bosatta i andra kommuner och pendlar till Kalix.

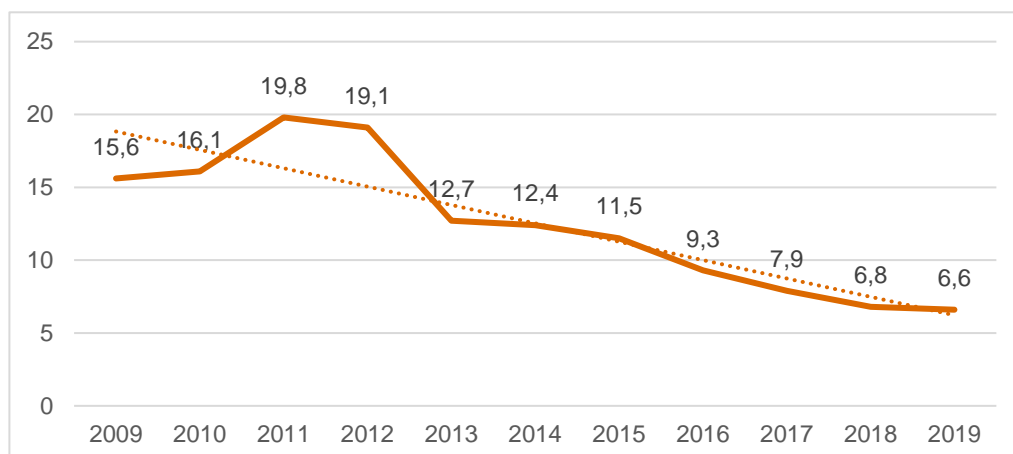
Diagram 2: Antal elever på Furuheadsskolan

(Källa: Kolada).

Diagrammet visar att elevunderlaget sjunkit de senaste åren. Hur trenden avseende elever som sökt sig till andra kommuner har utvecklats mellan perioden 2009 – 2019 visas i diagram 3. Den prickade linjen visar trenden.

Diagram 3: Gymnasieelever i andra kommuners, kommunalförbunds och regioners skolor, andel (%)

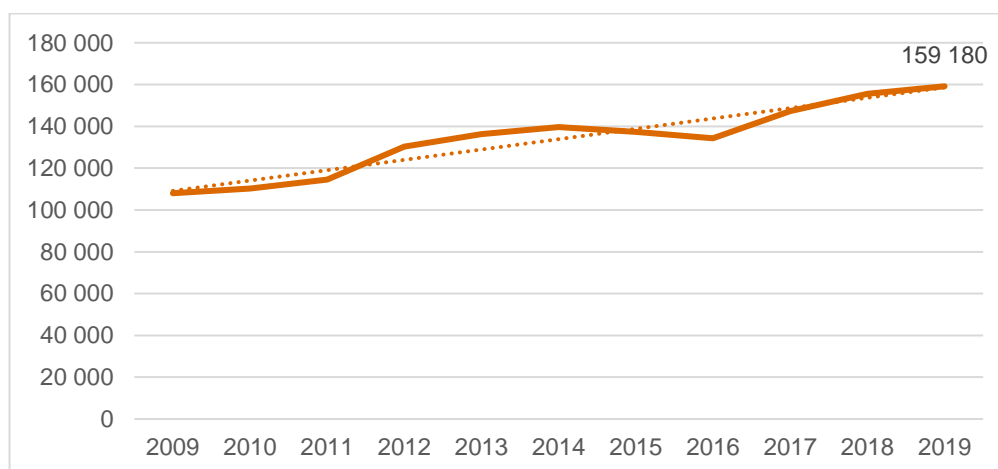
(Källa: Kolada)

Diagram 3 visar att sedan år 2011 söker sig allt färre gymnasieelever från Kalix kommun till utbildning i andra kommuner.

2.2.2. Kostnadsutveckling

Nedanstående diagram visar den totala¹ kostnaden per elev i den kommunala gymnasieskolan för perioden 2009 - 2019.

Diagram 4: Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev

(Källa: Kolada)

Statistiken visar att kostnaden per elev mellan åren 2009 – 2019 har ökat, och under 2019 uppgick den totala kostnaden för en elev i gymnasieskolan i Kalix kommun till 159 180 kronor per år. Jämfört med år 2009, då motsvarande kostnad uppgick till 108 024 kronor, har kostnaden per elev ökat med över femtiotusen kronor². Sett till strukturellt likande kommuner ligger Kalix kostnader för den kommunala gymnasieskolan 2019 (kr/elev) på ungefär liknande nivå.

¹ I statistiken ingår kostnader för: lokaler och inventarier, måltider, elevhälsa, undervisning, lärmiddel, övriga kostnader. Skolskjuts ingår inte. Kostnaden för kommuner i gymnasieförbund redovisas inte, då merparten av kostnaden för dessa redovisas som köpt verksamhet.

² Inflationen beaktas inte.

Nedan visas en sammanställning av nämndens och gymnasiets utfall samt en fördelning av de interkommunala ersättningarna³ för innevarande mandatperiod.

Tabell 1: Resultat, mnkr

	2018	2019	2020 (prognos)
Årsresultat, nämnd	3,4	6,2	-0,2
Årsresultat, gymnasium	-3	0,6	0,1
Interkommunala nettointäkter	12,3	15,1	14,4
Varav interkommunala intäkter	19,9	21,7	21,2
Varav interkommunala kostnader	7,6	6,6	6,5

3. Granskningsresultat

3.1. Roller och ansvar

Enligt skollagens (2010:800) andra kapitel (8–10 §§) har huvudmannen ansvar för att utbildningen sker enligt gällande lagar och bestämmelser. Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

Huvudmannen ska sedan 1 juli 2018 utse en eller flera skolchefer som ska biträda huvudmannen med att tillse att de föreskrifter som gäller för utbildningen följs. Rektor beslutar om enhetens inre organisation, leder och samordnar skolenhetens pedagogiska arbete samt ansvarar för att inom sitt verksamhetsområde fördela resurser efter elevernas behov.

Revisionsfråga 1: Finns tydliga roller och ansvar mellan nämnd, skolchef och rektorer avseende ekonomistyrningen?

3.1.1. Iakttagelser

Skollagen (2010:800) fastställer den roll- och ansvarsfördelning som utbildningsnämnden (huvudmannen) har att förhålla sig till. I lagen framgår nämndens ansvar, samt skolchefens och rektorns roller gentemot nämnden respektive skolenheterna. I linje med skollagen utsågs utbildningschefen i Kalix kommun till skolchef för samtliga skolformer inom utbildningsnämndens ansvarsområde under nämndens sammanträde i augusti 2019.

Den ekonomiska roll- och ansvarsfördelningen redovisas i utbildningsnämndens reglemente, utbildningsnämndens delegationsordning samt i nämndens beslut om rutiner för redovisning av budget- och verksamhetsavvikelser.

Utbildningsnämndens reglemente (upprättad 2017-06-19) anger nämndens ansvar att, för verksamhetsåret, rapportera utvärdering och uppföljning av nämndens ekonomiska ställning till fullmäktige.

³ Interkommunal ersättning är den ersättning som en kommun betalar till en annan kommun när en elev går en utbildning i en annan kommun än den kommun som eleven är folkbokförd i.

Utbildningsnämndens delegationsordning (senast reviderad 2020-03-20, §38) reglerar beslutanderätten som delegerats från nämnden till bland annat skolchef och rektor. Delegationsordningen anger att ansvar för tilldelad budget inom ansvarsområdet (avsnitt C.1) är delegerat till respektive befattningshavare, enligt den av förvaltningschef (nuvarande skolchef) upprättad fördelning av ansvar.

Rutiner för redovisning av budget- och verksamhetsavvikelser (antagen 2012-01-13, §6) fastställdes under nämndens sammanträde i syfte att tydliggöra ansvar, befogenheter och skyldigheter för budgetarbetet i de olika skolformerna. Beslutet finns noterat i protokollet för sammanträdet i januari men enligt uppgift från verksamheten finns därutöver inget upprättat eller reviderat dokument. Rutinerna omfattar utbildningschefens och förvaltningsekonomens ansvar respektive rektorns ansvar för ekonomisk uppföljning, vilket redovisas i tabellen nedan. Huruvida det finns ytterligare fördelning mellan utbildningschefens ansvar respektive förvaltningsekonomens ansvar framgår inte.

Tabell 2: Ansvarsfördelning.

Utbildningschefens /förvaltningsekonomens ansvar	Rektorns ansvar
Gå igenom budgeten med rektorer och förskolechefer vid varje arbetsplatsträff.	Gå igenom budgeten med all personal vid varje arbetsplatsträff.
Göra reella budgetuppföljningar/prognoser med stöd av verktyget <i>Budget och Prognos</i> .	Göra reella budgetuppföljningar/prognoser med stöd av verktyget <i>Budget och Prognos</i> .
Delge ordförande i Utbildningsnämnden löpande information om budgeten och händelser som kan komma att påverka budgeten.	Analysera och skriva genomförbara åtgärder för att ha en budget i balans.
Sammanställa prognoser för varje rektorsområde.	Vid svårigheter; lyfta ärendet till utbildningschefen - innan detta lyfts ska alla möjligheter att omfördela medel inom rektorsområdet ha gjorts.
Föredra eventuella budgetärenden för nämnden, muntligt och skriftligt.	Vid eventuella underskott; delta vid utbildningsnämnd och föredra budgeten/ärendet, muntligt och skriftligt.

Utöver roll- och ansvarsfördelning framgår i beslutet gällande budget- och verksamhetsavvikelser att den av fullmäktige fastställda budgetramen ska upprätthållas. Det är därmed inte tillåtet att använda ytterligare medel utöver tilldelad ram. Utbildningsnämnden ansvarar för att fastställd budget inte överskrids. Medel för oförutsedda behov ska budgeteras och därmed bör inte alla resurser läggas ut vid tjänstefördelning. Slutligen noterar vi att nämnden beslutat att åtgärder som påverkar budgeten negativt inte får vidtas utan godkännande av utbildningschefen (nuvarande skolchef). Av intervju framhålls att budgetuppföljningen regelbundet behandlas av förvaltningen och gymnasieskolan vid exempelvis arbetsplatsträffar. Det uppges även då finnas utrymme för frågor och diskussion som rör området.

I Kalix kommun fastställer kommunfullmäktige en samlad budgetram för utbildningsnämnden i juni. Efter fullmäktiges fördelning av budgetram fattar nämnden beslut om internfördelning till de olika verksamheterna (skolform och enhetsnivå). Fördelningen uppges av de intervjuade ske enligt styrande budgetprinciper, där fördelningen av resurser inom gymnasieskolan baseras på två faktorer: 1) antalet inskrivna elever per program per den 15:e oktober året innan aktuellt budgetår, samt 2) på beräknade personalkostnader. Budgetprinciperna är enligt de intervjuade kända inom verksamheten, och finns dokumenterade internt i nämndens budgetdokument för 2019.

Avseende delegationsordningen och reglementet råder konsensus mellan de intervjuade att de upprättade styrdokumenterna är giltiga och kända inom verksamheten. Av intervjuer noterar vi att det på enhetsnivå saknas kännedom om nämndens beslutet gällande rutiner för budget- och verksamhetsavvikelser.

3.1.2. Bedömning

Utifrån ovanstående iakttagelser bedömer vi revisionsfrågan som delvis uppfylld.

Bedömningen baseras på att det finns fastställda riktlinjer gällande ansvarsfördelningen mellan skolchef/förvaltningsekonom, rektorer och nämnd utifrån delegationsordningen, reglementet samt nämndens beslut om rutin för budget- och verksamhetsavvikelser. Dock bedöms beslutet om budget- och verksamhetsavvikelser inte tydligt ange ansvarsfördelningen mellan skolchef och förvaltningsekonom.

Vi konstaterar att det inom verksamheten saknas kännedomen om beslutet om ansvarsfördelning för budgetuppföljning (fattat av nämnden 2012), vilket vi anser kan generera i otydligheter gällande roll- och ansvarsfördelningen i framtiden. Framtida risk är en personbunden organisation. Vi ser en poäng med en genomlysning av beslutet, för att säkra både kännedomen om dokumentet men även för att uppdatera aktuella titlar.

3.2. Beredskap inom gymnasieorganisationen

Enligt skollagens (2010:800) andra kapitel (8–10§§) ska rektorn besluta om enhetens inre organisation samt ansvara för att fördela resurser efter elevernas behov.

Enligt gymnasieförordningen (2010:2039) beslutar huvudmannen om antal undervisningstimmar för varje kurs och varje ämnesområde samt hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren nationella program i gymnasieskolan (4 kap. §22).

Revisionsfråga 2: Finns en god beredskap i den kommunala gymnasieorganisationen för att möta förändringar i elevantal och elevers valmönster?

3.2.1. Iakttagelser

Vid Furuheadsskolan har elevantalet minskat de senaste åren. Utbildningsförvaltningen upprättar vartannat år en elevprognos, vilken visar på att elevantalet för gymnasieskolan som helhet beräknas minska kommande femårsperiod (se diagram 2 i avsnitt 2.1). Vi kan inte från protokollgranskning se att nämnden fått del av upprättade elevprognoser. Vid sakgranskning framförs att nämnden får ta del av elevprognoser inför varje års budgetarbete.

Enligt styrande budgetprinciper stäms antalet elever av per den 15:e oktober där antalet ansökningar uppges utgöra underlag för vilka programutbud som under våren kommer att erbjudas, samt inför kommande läsårs tjänstefördelning. Preliminära siffror av sökanden till gymnasieskolan för läsåret 2020/2021 redovisades för nämnden under sammanträdet i mars 2020, som även, enligt angivelse i utdraget, omfattade redovisning av elever från andra kommuner. Aktuella siffror för sökanden framgår inte i protokollet. Har det sedan vid den slutliga antagningen (juni/juli) skett större förändringar i elevunderlaget eller elevernas valmönster sker revidering av tjänstefördelningen därefter. Regelbunden dialog uppges ske mellan rektorer och förvaltningen kring elevantal och valmönster inför kommande läsårs planering.

Fördelning av undervisningstiden utgår från en fastställd fördelningsmodell. Fördelningen innebär att minst 20 elever per ämne krävs för att kursen ska få full täckning (det vill säga att antal undervisningstimmar per kurs är i paritet med kursens poäng). Till följd av att många program inte uppfyller denna kvot, sker samundervisning till stor del mellan programmen. Enligt uppgift från intervjuer är detta en förutsättning för att kommunen ska kunna erbjuda ett brett programutbud. Rektorer deltar löpande under året i olika samverkansgrupper för planering av samundervisning, schemaläggning och tjänstefördelning. Skolchef deltar vid ett par tillfällen per år.

Fram till februari 2020 var beslutet gällande fördelning av undervisningstiden delegerat till rektor enligt nämndens delegationsordning. Vid sammanträdet i februari beslutade nämnden att från och med läsåret 2020/2021 ska timplanerna i gymnasiet beslutas av nämnden, i syfte att säkerställa

elevernas garanterade undervisningstid. Protokollgranskning visar att nämnden vid sammanträdet i mars 2020 fattat beslut om att godkänna föreslagna timplaner för programmen på gymnasieskolan för läsåret 2020/2021.

Avseende skollokaler finns enligt de intervjuade relativt goda förutsättningar att möta förändringar i elevantal och elevmönster. Nämnden hyr gymnasieskolornas lokaler internt av samhällsbyggnadsförvaltningen och kan vid behov säga upp hyresavtal för olika lokaler (med tillhörande uppsägningstid) om det vid den första antagningen skulle ges indikationer för ett sådant behov. Där det kan finnas begränsningar i tillgången till lokaler avser yrkesprogram som kräver anpassade lokaler för undervisningen. Nämnden har beslutat om att flytta samtlig undervisning till lokaler i egen regi, exempelvis har fordons- och transportprogrammet flyttat in i kommunens lokaler på naturbruksgymnasiet, vilket uppges resultera i minskade lokalkostnader.

Avslutningsvis noterar vi från beslutet *Rutiner för redovisning av budget- och verksamhetsavvikelse* att medel för oförutsedda behov ska budgeteras, samt att det ska finnas en framförhållning så att en planering för minskat elevunderlag (och därmed minskade resurser till kommande budgetår) finns med i tjänstefördelningen. Vid intervjuer går åsikterna isär gällande huruvida ytterligare budget finns att tillgå om behovet skulle uppstå.

3.2.2. Bedömning

Utifrån ovanstående iakttagelser bedömer vi revisionsfrågan som uppfylld.

Vi konstaterar att det vartannat år genomförs prognoser gällande elevunderlaget inom gymnasieskolan, samt att verksamheten löpande följer preliminär antagning för planering av tjänstefördelning. Vidare utgår verksamheterna efter en fastlagd fördelningsmodell för undervisningstid, där timplanerna sedan fastställs i nämnden. Vår bedömning är att detta kommer att ge nämnden större insyn gällande hur undervisningstiden för eleverna fördelas. Vidare beskrivs ett praktiskt arbetssätt inom gymnasieskolan för att möta förändringar i elevantal och elevmönster, exempelvis samverkansgrupper inom verksamheten för planering av samundervisning. Det bedöms även finnas förutsättningar för att anpassa lokalkostnader efter elevantal och elevmönster.

Vi konstaterar att det framkommer olika bilder om huruvida extra medel finns att tillgå vid eventuella oförutsedda behov, samt hur dessa kan användas.

3.3. Beslut rörande gymnasieskolan

Revisionsfråga 3: Finns fullgoda beslutsunderlag med ekonomiska konsekvenser inför nämndens beslutsfattande som rör gymnasieskolan? (exempelvis rörande programutbud)

3.3.1. Iakttagelser

Kalix kommun har ett brett sökbart programutbud. Detta är ett resultat av att fullmäktige i september 2016 gav utbildningsnämnden i uppdrag att utreda framtidens gymnasieskola, vilket resulterade i att fullmäktige i mars 2017 beslutade att gymnasieskolan i fortsättningen ska erbjuda ett brett utbud som syftar till att tillgodose så många elevers efterfrågan som möjligt inom fastställd budgetram. Detta skulle enligt nämnden vara möjligt genom ett förändrat arbetssätt i form av utökad samverkan mellan programmen och med näringslivet. Utredningen omfattade statistik kring elevprognoser, elevströmmar, könsfördelning per program, kostnader, dialog med näringslivet samt möjlighet till samverkan inom 4-kanten⁴. Utredningen användes som underlag för fullmäktiges beslut om programutbud vid gymnasieskolan.

Vid en kostnadsjämförelse med de kostnader som Kalix kommun anmält till SCB för respektive gymnasieprogram för 2020 framgår att kostnaderna för majoriteten av kommunens

⁴ Samverkansavtal mellan 4-kantskommunerna Luleå, Boden, Piteå och Älvsbyn vilket innebär att elever i de fyra kommunerna fritt kan söka sin gymnasieutbildning som förstahandssökanden i området. Området har ett gemensamt kansli varifrån samordning, utveckling och gemensam antagning administreras.

gymnasieprogram är dyrare än Riksprislistan⁵. Vidare visar uppföljningen att kostnaderna för samtliga program, med undantag för samhällsvetenskapsprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet, ökat under perioden 2017–2020. Enligt uppgifter från intervjuer är nämnden medveten om att gymnasieskolans programutbud är omfattande i förhållande till antalet elever i kommunen. Målsättningen med fullmäktiges beslut om programutbudet uppges vara att öka andelen elever i det egna gymnasiet.

Avseende gymnasieskolan generellt samt för programutbudet anges det av de intervjuade ske kontinuerliga utvärderingar och utredningar. Vid granskning av utbildningsnämndens protokoll ses flera exempel på utredningar som gjorts på uppdrag av nämnden såsom utredning att erbjuda en ny utbildning (naturturism), en lokalutredning gällande Furuheadsskolan samt en genomlysning av utbildningsnämndens områden. Vi noterar att utredningarna inte innehåller något ekonomiskt underlag, med undantag från behovet av tjänstefördelning. Utredning gällande någon typ av gräns för när ett program upphör vara ekonomiskt hållbart, exempelvis i förhållande till antalet elever, uppges i intervju inte ha gjorts. Av intervjuer framhålls att kostnaden per elev ibland stäms av i samband med att ett program startar. Det har inte genomförts någon utredning kring gymnasieverksamhetens totala programutbud sedan 2017.

I samband med budgetprocessen under våren genomförs ekonomiska konsekvensbeskrivningar av den preliminära budgetramen för utbildningsnämndens verksamhetsområde, som senare fastställs i juni av fullmäktige för nästkommande budgetår. I konsekvensbeskrivning för budget 2020 och 2021 framgår att en minskad budgetram var planerad för bådadåren och i de upprättade underlagen beskrivs olika förslag från förvaltningen, exempelvis att minska antalet program i gymnasiet, tillsammans med en uppskattad kostnad av effekten av den minskade ramen.

Enligt protokollsgranskning har nämnden tagit del av, och godkänt konsekvensbeskrivningar för år 2021. För år 2020 noteras att nämnden under sammanträdet i mars 2019, §50, enligt utdrag tog del av skolchefens preliminära konsekvensbeskrivning men att nämnden beslutade att delegera till arbetsutskottet att besluta om konsekvensbeskrivning. Anledningen till delegeringen angavs vara den korta framförhållningen från det att de ekonomiska ramarna för 2020 meddelades. Arbetsutskottet beslutade 2019-04-23 §43 om att godkänna konsekvensbeskrivningen av preliminär budgetram för år 2020.

3.3.2. *Bedömning*

Utifrån ovanstående iakttagelser bedömer vi revisionsfrågan som delvis uppfylld.

Vi konstaterar att konsekvensbeskrivningar innehållande potentiella ekonomiska konsekvenser utifrån nämndens preliminära budgetram görs varje år. Avseende konsekvensanalyserna och programutredningarnas innehåll framgår inte en tydlig ekonomisk analys avseende exempelvis kostnader per program eller när ett program slutar att vara ekonomiskt hållbart.

För gymnasieskolan programutbud konstateras att en utredning gjorts inför kommunfullmäktiges beslutet om framtidens gymnasieskola år 2017. Löpande utredningar kring nya programriktningar har därefter skett, men vi kan inte styrka att dessa innehåller ekonomiska underlag. Vi kan inte styrka att det efter 2017 års utredning gjorts någon ekonomisk konsekvensanalys av gymnasieskolans totala programutbud som helhet.

3.4. **Ekonomisk uppföljning och återrapportering**

Enligt Skollagens 16:de kapitel (§50 – 52) ska kommuner som antagit en elev på ett nationellt program som inte är hemmahörande i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen

⁵ SCB samlar på uppdrag av Skolverket in uppgifter om budgeterade kostnader för de nationella programmen i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Uppgifterna efterfrågas från alla kommuner, landsting/regioner och gymnasieförbund och utgör underlag för Skolverkets beräkning av Riksprislistan. Riksprislistan används som grund när ersättningsnivå ska beslutas om nationellt program inte erbjuds i egen regi eller via samverkan.

ersättas för sina kostnader av dennes hemkommun genom en så kallad interkommunal ersättning. Om inte annat är bestämt ska den interkommunala kostnaden motsvara anordnarens självkostnad.

Enligt gymnasieförordningens 13:e kapitel (§1 - 2) ska bidrag till enskilda huvudmän för gymnasieskola beslutas per kalenderår. Bidraget ska grunda sig på kommunens budget för det kommande kalenderåret och beslutas före kalenderårets början. Dessutom ska motsvarande tillskott ges till de enskilda huvudmännen om ytterligare resurser ges till hemkommunens gymnasieskola under budgetåret. Sker en minskning av ersättningen får bidrag till enskilda huvudmän minskas.

I detta avsnitt redovisas iakttagelser och bedömningar för följande revisionsfrågor:

Revisionsfråga 4: Sker en löpande uppföljning av det ekonomiska resultatet för både Furuheadsskolan samt interkommunala kostnader och bidrag till fristående gymnasieskolor?

Revisionsfråga 5: Får utbildningsnämnden en tillräcklig åiterrapportering av gymnasieskolans ekonomi?

3.4.1. Iakttagelser

Utbildningsnämnden får månatliga ekonomiska uppföljningar avseende sin verksamhet. Granskning av utbildningsnämndens protokoll visar att nämnden tagit del av månadsrapporter per februari, mars, juni och oktober 2019 och per februari och mars 2020. Nämnden har därutöver tagit del av helårsprognos per april, delårsrapport per augusti, årsredovisning 2019 samt helårsprognosen per april 2020.

Samtliga månadsuppföljningar förutom månadsrapporten per juni återger en sammanställd redovisning utifrån ett nämndperspektiv. Det framgår från månadsuppföljningarna att elever från andra kommuner söker sig till gymnasiet i Kalix vilket väntas ge högre interkommunala intäkter och högre verksamhetskostnader. I månadsuppföljning per mars 2020 beräknas nämnden få ökade personalkostnader under höstterminen för gymnasieskolan på grund av fler delade grupper och mindre möjlighet till samläsning. En mer detaljerad redovisning sker i samband med månadsrapport per juni 2019, helårsprognoser samt delårs- och årsredovisning, där samtliga skolformers budget, avvikelser och prognoser återges. I ingendera av nämnda uppföljningar ingår de interkommunala ersättningarna eller bidrag till fristående gymnasieskolor. Enligt uppgift från verksamheten utgör de interkommunala ersättningarna inklusive bidrag till de fristående gymnasieskolorna en del av de redovisade siffrorna även om de inte utgör en egen post i redovisningen.

Vid intervjuer med verksamheten framgår att rektorerna samt nämndsekreteraren gör ekonomiska månadsuppföljningar i verktyget *Budget och Prognos*, vilket även stöds av den fastställda roll- och ansvarsfördelningen i tabell 1 i avsnitt 2.1. Enligt uppgift från intervjuer får rektorerna stöd av förvaltningsekonom i samband med upprättande av prognoser per rektorsområde. Från intervjuer framkommer även att de ekonomiska redovisningarna är mer detaljerade än vad som framgår i protokoll. Exempelvis anges att muntliga och skriftliga underlag tillkommer under nämndsamtalen utöver det som redovisas, att uppföljningarna innehåller en redovisning per skolform samt att nämnden tar del av utvecklingen av de interkommunala ersättningarna och bidrag till fristående gymnasieskolor vilket löpande följs upp av nämndsekreteraren. Att mer detaljerade redovisningar görs än de som redovisas i protokollen är inget vi inom ramen för vår granskning kan verifiera.

I *månadsuppföljningen per juni 2019* redovisas de olika skolformerna och för gymnasiet redovisas ett positivt resultat för perioden (0,9 mnkr) och ett helårsresultat på 0,4 mnkr.

Helårsprognoser per april för 2019 och 2020 redovisar helårsbudget, helårsprognos och den prognostiserade avvikelsen för samtliga skolformer. Rapporteringen saknar en analys tydligt kopplat till det ekonomiska resultatet för gymnasieskolan. Gymnasiet redovisar en prognostiserad positiv budgetavvikelse på 0,39 mnkr respektive 0,94 mnkr.

Delårsrapport per augusti 2019 innehåller en driftredovisning för samtliga skolformer. I rapporten framgår att det fanns en osäkerhet kring vad de interkommunala nettointäkterna samt bidrag från Migrationsverket skulle uppgå till under hösten. Faktorerna angavs vara orsakerna till att det faktiska utfallet vid delåret och det prognostiserade årsresultatet hade en differens på över 3 mnkr.

Årsredovisningen 2019 anger drift- och investeringsredovisningen för samtliga skolformer, en kort analys av gymnasiet gällande att antalet elever ökar i Naturbruksgymnasiet samt att utfallet av de interkommunala nettointäkterna är högre än budgeterat. Redovisning gällande måluppfyllelse tillkommer även.

Enligt protokollsutdrag för nämndsammanträdet i november 2016, §112, beslutade nämnden att elevkostnaden för gymnasieprogram och inriktningar år 2016 debiteras enligt den av Skolverket fastställda riksprislista. Vid granskning av protokollen framgår inget senare nämndbeslut avseende Kalix prislista för debitering. Enligt Skollagen (2010:800) §50–51 ska en kommun som på ett nationellt program har antagit en elev som inte är hemmahörande i kommunen eller i samverkansområdet för utbildningen ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av dennes hemkommun (interkommunal ersättning). Vidare ska den interkommunala ersättningen, om inte den anordnande huvudmannen och elevens hemkommun kommit överens om annat, motsvara anordnarens självkostnad. Vi noterar att det inte finns några samverkansavtal med andra kommuner om debitering av elevkostnad.

Avslutningsvis noterar vi att nämnden i årsredovisning 2019 följer upp nyckeltalet *kostnad gymnasieskolan hemkommun, kr/inv* under nämndens ekonomiska målsättning *Anpassa resurser efter jämförbara nyckeltal*. Nyckeltalet för gymnasieskolan redovisas som "uppnått till mindre del" (Avser alla aktiviteter som ingår i gymnasieskolans verksamhet. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag).

3.4.2. *Bedömning*

Utifrån ovanstående iakttagelser bedömer vi revisionsfråga 4 som uppfylld.

Bedömningen baseras på att uppföljning av gymnasieskolans ekonomi, inklusive uppföljning av interkommunala ersättningar och bidrag till fristående gymnasieskolor görs löpande under året. Uppföljning av interkommunala kostnader och bidrag till fristående gymnasieskolor uppges inkluderas i den sammanställda uppföljningen som går till nämnden, detta är dock inget vi inom ramen för vår granskning kan verifiera. Vår granskning visar dock att uppföljning av dessa poster sker inom förvaltningen.

Revisionsfråga 5 bedöms som delvis uppfylld.

Nämnden får vid ett antal tillfällen per år en mer fördjupad uppföljning avseende gymnasieskolans ekonomi samt måluppfyllelse. Till viss del saknas dock en tydlig analys kopplat till det ekonomiska resultatet för gymnasieskolan. Vi konstaterar att det i intervjuer uppges ske detaljerade uppföljningar i muntlig och skriftlig form i nämnden innehållande beskrivningar per skolform, samt utvecklingen av de kommunala ersättningarna. Detta är dock inget vi kan verifiera.

Vi noterar att Kalix kommun inte följer skollagens huvudregel avseende debitering av interkommunala kostnader i form av anordnarens kostnad. Nämnden har 2016 beslutat att debitering ska ske enligt riksprislista, därefter har inget nytt beslut om debitering fattats. Då kommunens programkostnad per plats är högre än riksprislistan medför detta att den kostnad som debiteras för respektive gymnasieelev från annan kommun understiger kommunens självkostnad för utbildningen. Vi vill uppmärksamma nämnden på att detta innebär att viss del av kostnaden för andra kommuners gymnasieelevers utbildning bekostas av Kalix kommun.

3.5. Vidtagna åtgärder och koppling mellan resultat

Enligt skollagen (2010:800) syftar utbildningen inom skolväsendet till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära (1 kap. §4). Lagen framhåller även att kommuner ska fördela resurser till utbildning efter elevernas olika förutsättningar och behov (2 kap. §8b).

I skollagens fjärde kapitel §7 framgår att huvudmannen ska, om det vid uppföljning kommer fram att det finns brister i verksamheten, se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

I detta avsnitt redovisas iakttagelser och bedömningar för följande kontrollfrågor:

Revisionsfråga 6: Kopplas den ekonomiska uppföljningen och de åtgärder som vidtas till elevernas kunskapsresultat?

Revisionsfråga 7: Vidtas åtgärder när uppföljningar och analyser visar på behov av detta?

3.5.1. Iakttagelser

I Skolverkets tillsynsrapport från 2015 för gymnasieskolan i Kalix kommun lyfts avsaknaden av betyg i matematik fram som den enskilt största orsaken till att elever inte får sin gymnasieexamen. I *Kvalitetsrapport för läsåret 2018/2019* som behandlades under nämndsammanträdet i december 2019 framgår åter att matematik är en av de ämneskurser, tillsammans med kursen svenska 3, som eleverna har svårast att uppnå kunskapskraven i.

Enligt statistik från Kolada⁶ framgår att gymnasieelevernas studieresultat i Kalix kommun minskat sedan 2018. Särskilt noteras att gymnasieelever med examen eller studiebevis efter 3 år minskat med 11,4 procentenheter (76,7 procent 2018, 65,3 procent 2019). Motsvarande siffror efter 4 års studier visar på en minskning på 2,2 procentenheter (85,2 procent 2018, 83 procent 2019). Gymnasieelever som efter 3 års studier uppnått grundläggande behörighet till universitet eller högskola har minskat från 14,4 procent (2018) till 13,8 procent (2019). Efter 4 års gymnasiestudier framgår att 53,8 procent av eleverna nått behörighet till universitet eller högskola 2018, som sedan minskat till 50 procent under 2019. Vidare visar statistiken att betygspoängen efter avslutad gymnasieutbildning 2019 minskat för elever både inom yrkesförberedande- och högskoleförberedande program.

Vid intervju på enhetsnivå framgår att undervisningen i matematik, samt till viss del undervisningen i svenska, har på initiativ av rektor utökats som ett led i att åtgärda bristande kunskapsresultat.

Som nämndes i avsnitt 3.4 har uppföljning avseende ekonomi och kunskapsresultat presenterats i nämnden, och nämnden har genomgående under 2019 prognostiserat ett positivt resultat. I nämndens beslut om *Rutiner för redovisning av budget- och verksamhetsavvikelser* framgår att rektor ska "vid svårigheter kring ekonomin lyfta ärendet med utbildningschef (nuvarande skolchef), men innan det se över alla möjligheter att omfördela medel inom rektorsområdet". Vidare framgår från beslutet att skolchefen löpande ska informera nämnden om budget och händelser som kan komma att påverka budget. Vid intervjuer framkommer att det, i och med gymnasieskolans överskott, inte varit aktuellt att rapportera några sådana händelser till skolchef, eller i nämnden.

Vidare framhålls i intervjuer att nämnden haft kännedom om den utökade undervisningstiden, men att verksamheterna inte äskat medel, eller att nämnden fattat beslut om att tilldela extra medel för detta. Vi noterar vid granskning av ekonomisk uppföljning, samt vid granskning av nämndens protokoll under åren 2019 och 2020 att nämnden inte beslutat om några åtgärder kopplade till elevernas kunskapsresultat.

Vid sitt sammanträde i februari 2020 fattade nämnden beslut om att fastställande av timplaner i gymnasiet ska beslutas av utbildningsnämnden samt att rutiner innehållande bland annat definition

⁶ Läs mer på: <https://www.kolada.se>

av undervisningstid skulle tas fram. Vidare framgår från protokollet att nämnden beräknar ökade kostnader för gymnasiet framgent, då de ser ett behov av att minska omfattningen på samläsning mellan grupper. Detta bekräftas i intervju.

Avslutningsvis har nämnden, i samband med beslut om fastställande av program, inriktningar och dimensionering av antalet platser vid Furuhedsskolan, vidtagit åtgärder i form av justerat programutbud till följd av bristande elevunderlag. Exempelvis har lärlingsutbildningen för handels- och administrationsprogrammet samt för restaurang- och livsmedelsprogrammet inför läsåret 2020/2021 tagits bort och lagts vilande. Vidare har nämnden ingått samverkansavtal med extern part och utökat en inriktning för programmet bygg- och anläggningsprogrammet. Vi kan utifrån protokollen inte se om dessa beslut grundar sig på ekonomiska underlag.

3.5.2. Bedömning

Utifrån ovanstående iakttagelser bedömer vi revisionsfråga 6 som ej uppfylld.

Bedömningen baseras på att den ekonomiska uppföljningen och de åtgärder som vidtagits av nämnden inte kopplas till elevernas kunskapsresultat. Vi konstaterar att trots att det uppmärksammats svårigheter för elever med att nå kunskapsmål i matematik och svenska har undervisningen inte utökats på initiativ av nämnden, eller att ökade resurser tillsatts för exempelvis riktade insatser.

Vi vill framhålla att vi ser positivt på att det på enhetsnivå genomförts omprioriteringar avseende undervisningen med anledning av elevernas behov. Vår bedömning gällande revisionsfrågan grundar sig på att det är huvudmannen (utbildningsnämnden) som är ansvarig för fördelning av internbudgeten samt är den som ska tillse att eleverna får den utbildning och de förutsättningar de är berättigade till.

Revisionsfråga 7 bedöms som delvis uppfylld.

Vi konstaterar att nämnden har vidtagit åtgärder utifrån uppföljning och analys, exempelvis avseende programutbud samt beslut om timplaner. Vi kan dock inte styrka om åtgärderna grundar sig på ekonomiska underlag. Vidare bedömer vi att nämnden inte, aktivt, eller i tillräcklig omfattning har vidtagit åtgärder för elevernas bristande kunskapsresultat eller analyserat ekonomiska förutsättningar för att genomföra dessa åtgärder.

4. Revisionell bedömning

På uppdrag av Kalix kommuns förtroendevalda revisorer har PwC genomfört en granskning av ekonomistyrning inom gymnasieskolan. Granskningen tar utgångspunkt från Kommunallagen (2017:725) samt Skollagen (2010:800). Granskningen har syftat till att bedöma om utbildningsnämnden säkerställt att gymnasieverksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning görs den samlade revisionella bedömningen att:

- utbildningsnämnden inte helt bedriver gymnasieverksamheten på ett ändamålsenligt sätt,
- att gymnasieverksamheten bedrivs på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt
- att den interna kontrollen inom området inte är helt tillräcklig.

Bedömningen baseras på de iakttagelser och bedömningar för de för granskningen antagna revisionsfrågorna.

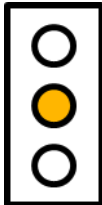

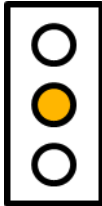
4.1. Rekommendationer

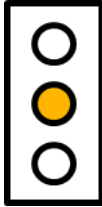
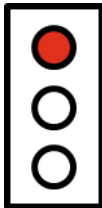
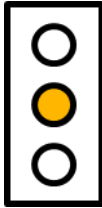
Utifrån granskningens iakttagelser lämnas följande rekommendationer till utbildningsnämnden, att:

- Säkerställa att fastställd roll- och ansvarsfördelning är uppdaterad, tillämpas och är känd inom verksamheten. Vidare bör skolchefens och förvaltningsekonomens roll avseende ekonomistyrningen tydliggöras.
- Följa upp ekonomi och elevernas kunskapsresultat i ett sammanhang, för att vid fördelning av budget ta hänsyn tas till eventuella särskilda behov eller åtgärder vid bristande kunskapsresultat.
- Utveckla den ekonomiska uppföljningen till att omfatta analys av det ekonomiska resultatet för gymnasieskolan, samt uppföljning av interkommunala ersättningar och bidrag till fristående gymnasieskolor.
- Årligen, i samband med ekonomiska konsekvensanalyser eller utredningar rörande gymnasieskolan, beakta kostnader per program samt upprätta analys för om ett program är ekonomiskt hållbart att fortsatt bedrivs.
- Nämnden bör årligen säkerställa att beslut fattas kring debitering av interkommunala elever, samt överväga om beslutet att interkommunala elever ska debiteras enligt riksprislistan ska ändras med anledning av att det inte följer skollagens intentioner och huvudprincip.

5. Bedömningar utifrån revisionsfråga

5.1. Bedömningar mot revisionsfråga

Revisionsfråga	Kommentar	
Finns tydliga roller och ansvar mellan nämnd, skolchef och rektorer avseende ekonomistyrningen?	<p>Delvis Uppfyllt</p> <p>Det finns fastställda riktlinjer gällande ansvarsfördelningen mellan skolchef, rektorer och nämnd.</p> <p>Vi noterar att det inom verksamheten saknas kännedomen om beslutet om ansvarsfördelning för budget-uppföljning (fattat av nämnden 2012) vilket vi anser kan generera i otydligheter gällande roll- och ansvarsfördelningen i framtiden. Framtida risk är en personbunden organisation. Vi ser en poäng med en genomlysning av beslutet, för att säkra både kännedomen om dokumentet men även för att uppdatera aktuella titlar och förtydliga ansvarsfördelningen mellan skolchef och förvaltningsekonom.</p>	
Finns en god beredskap i den kommunala gymnasieorganisationen för att möta förändringar i elevantal och elevers valmönster?	<p>Uppfyllt</p> <p>Elevprognoser genomförs vartannat år för gymnasieskolan som helhet (ej per program). Utöver det baseras beredskap inför kommande läsår även på preliminära antagningssiffror.</p> <p>Det finns ett praktiskt arbetssätt inom gymnasieskolan för att möta förändringar i elevantal och elevmönster. Vidare beslutar nämnden om timplanerna på gymnasiet, vilket bedöms ge en ökad insyn gällande hur undervisningstiden för eleverna fördelas. Det bedöms även finnas förutsättningar att anpassa lokalkostnader efter elevantal och elevmönster.</p>	
Finns fullgoda beslutsunderlag med ekonomiska konsekvenser inför nämndens beslutsfattande som rör gymnasieskolan? (exempelvis rörande programutbud)	<p>Delvis Uppfyllt</p> <p>Ekonomiska konsekvensanalyser genomförs i samband med nämndens preliminära budgetram varje år. De ekonomiska konsekvensanalyserna</p>	

	<p>kan utvecklas.</p> <p>I samband med nämndens beslut 2017 om ett brett programutbud genomfördes en utredning, därefter har ingen ny utredning genomförts för gymnasieskolans totala programutbud. Utredning kring enskilda programinriktningar har skett, där vi gör bedömningen att det ekonomiska underlaget kan utvecklas.</p>	
<p>Skär en löpande uppföljning av det ekonomiska resultatet för både Furuhedsskolan samt interkommunala kostnader och bidrag till fristående gymnasieskolor?</p>	<p>Uppfyllt</p> <p>Nämnden erhåller löpande under året rapportering avseende gymnasieskolans ekonomi samt interkommunala kostnader. Vi konstaterar att uppföljning av bidrag till fristående gymnasieskolor inte redovisas separat.</p>	
<p>Får utbildningsnämnden en tillräcklig återrapportering av gymnasieskolans ekonomi?</p>	<p>Delvis Uppfyllt</p> <p>Nämnden får vid ett antal tillfällen per år en mer fördjupad uppföljning avseende gymnasieskolans ekonomi samt måluppfyllelse. Till viss del saknas dock en tydlig analys kopplat till det ekonomiska resultatet för gymnasieskolan.</p> <p>Vi konstaterar att det i intervjuer uppges ske detaljerade uppföljningar i muntlig och skriftlig form i nämnden innehållande beskrivningar per skolform, samt utvecklingen av de kommunala ersättningarna. Detta är dock inget vi kan verifiera utifrån protokoll eller erhållet underlag.</p>	
<p>Kopplas den ekonomiska uppföljningen och de åtgärder som vidtas till elevernas kunskapsresultat?</p>	<p>Ej Uppfyllt</p> <p>Den ekonomiska uppföljningen och de åtgärder som vidtas kopplas inte till elevernas kunskapsresultat.</p>	
<p>Vidtas åtgärder när uppföljningar och analyser visar på behov av detta?</p>	<p>Delvis Uppfyllt</p> <p>Vi konstaterar att nämnden har vidtagit åtgärder utifrån uppföljning och analys, exempelvis avseende programutbud samt beslut om timplaner. Vi kan dock inte styrka om åtgärderna grundar sig på ekonomiska underlag. Vidare bedömer vi att nämnden inte, aktivt, eller i tillräcklig omfattning har vidtagit</p>	

åtgärder för elevernas bristande kunskapsresultat eller analyserat ekonomiska förutsättningar för att genomföra dessa åtgärder.

6. Bilagor

Nedanstående dokument har använts i granskningen:

Kalix kommun

- Budget 2019, Ekonomisk plan 2020 – 2021 (Antagen 2018-11-26 KF §194)
- Budget 2020, Ekonomisk plan 2021 - 2022 (Antagen 2019-06-17 KF §148)
- Beslut avseende interkommunal debitering i gymnasieskolan (Fastställd 2016-10-07 UN §112)
- Delegationsordning för utbildningsnämnden (Beslutad 2012-01-13)
- Delegationsordning för utbildningsnämnden (Fastställd 2020-03-20 UN §38)
- Delårsrapport per augusti 2019 (Antagen av utbildningsnämnden 2019-10-04)
- Fördelning av internbudget för 2019 och 2020
- Helårsprognoser för 2018, 2019 och 2020
- Månadsrapporter för 2018 och 2019
- Konsekvensbeskrivningar av preliminär budget för 2019, 2020 och 2021
- Kvalitetsrapport för gymnasieskolan 2018/2019
- Rutiner för redovisning av budget- och verksamhetsavvikelser (Fastställd 2012-01-13 §6)
- Utbildningsnämndens reglemente (Antaget 2017-06-19 KF §109)
- Utredning gällande *Framtidens gymnasieskola*
- Utredning kring uppstart av *Naturturism*
- Årsredovisning 2019 för utbildningsnämnden

Övriga dokument

- Skolinspektionens beslut för skolformen gymnasieskolan (daterad 2015-05-29)
- Skolverkets riksprislista för 2020

September 2020

*Uppdragsledare
Hans Forsström*

*Projektledare
Michaela Nyman*

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Kalix kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2020-04-02. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.